

Maaseudun kehittämisen UUTISKIRJE nro 3/ maaliskuu 2010

Toimittaja Henrik Hausen, julkaisija Svensk Byaservice. Perustuu suurimmaksi osaksi Svensk Byaservicen viikoittaiseen uutiskirjeeseen.

Sisältö:

Eu ja maaseutu

- Itämeristrategia ja maaseutu
- EU:n uusi sopimus ei lisää maakuntien itsemääräämisoikeutta
- Skenaariotutkimus osoittaa vahvan maatalouspolitiikan tarpeen

Suomalainen maaseutupolitiikka

- Aluestrategia 2020
- Kannustimia harvaan asutun maaseudun asukkaille
- Maakuntajohtaja kannattaa maaseudun kehittämistyötä
- Maaseutuyrittäjyyden uusi kehittämisohjelma

Paikallinen demokratia

- Kylät haluavat itse valita kuntaliitossuuntansa
- Kirja kansalaisvaikuttamisesta herättää kiinnostusta

Hankkeet ja tapahtumat

- Kampanja vahvistaa kyliä toiminnallisina alueyksikköinä
- Eurooppalainen Farnet vieraili Pohjanmaan rannikon toimintaryhmän luona
- Pudasjärvi harva-kokeilukunta

- Etsitään maaseudun parhaita käytäntöjä
- Sopimuksellisuus – monen sektorin toimintatapa joka sopii toimintaryhmille
- Ruotsista Euroopan ruokamaa
- Green Care mahdollisuudet Suomessa 8.-9.4 Kälviällä
- Kylä kelpaa – kyläasumisen messut 2010 Tammelassa
- Suomenruotsalainen maaseutuparlamentti 25.-26.9.2010

Tutkimus

- Tutkimus maankäytöstä ja kaupunki-maaseutu jaon keinotekoisuudesta
- Maaseutu tarvitsee nuoria – poliitikot eivät tiedä miten
- Aluekehityksen dynamiikkaa 21.-23.6. Seinäjoella
- Valtakunnallisen kylätoimintakyselyn vastausaikaa jatkettu

Infra ja palvelut maaseudulla

- Itella voi saada kilpailua maaseudullakin
- Hajajätevesityöryhmän raportti ei suosita lykkäystä

Eu ja maaseutu

Itämeristrategia ja maaseutu

Yksi Itämeristrategian ns. lippulavaprojekteista on maaseudun kestävä kehitys. Projektin vastuumaat ovat Ruotsi ja Puola. Itämeristrategia on vasta hakemassa muotoaan ja toisin kuin muissa EU-hankkeissa aikarajaa ei ole asetettu. Maaseudun kestäväan kehityksen edistämiseksi on kyselyn perusteella päädytty keskittymään maaseudun nuoriin ja innovaatioihin. Käytännön toimien löytäminen ei ole aivan helppoa,

mutta ainakin innovaatiokiertue on suunnitteilla. *Gränsbrytning verkkolehti ja*
<http://www.landsbygdsnatverket.se/huvudomraden/omnatverket/landsbygdsnatverkenieuropa/ostersjostrategi.4.7caa00cc126738ac4e8800011808.html> . Katso myös:
<http://mmm.multiedition.fi/verso/uutiskirje/versot/1-2010/fi/8.php>

EU:n uusi sopimus ei lisää maakuntien itsemääräämisoikeutta

On vaikea nähdä, että Lissabonin sopimus antaisi alueille lisää itsemääräämisoikeutta, kuten usein väitetään. Tätä mieltä on Torbjörn Larsson, Tukholman yliopiston dosentti. Myös Marburgissa asuva tutkija Lisbeth Lindeborg on huolestunut: EU:ssa on suuntaus kohti valtion määräämisen uutta kasvua – etenkin mitä tulee aluepolitiikkaan. Alueiden itsemääräämisoikeuden lisääminen on prosessi, jossa Euroopan alueiden keskinäinen kanssakäyminen lisääntyy ja myös valtion rooli muuttuu.

Larssonin mukaan täysivaltaisilla alueilla on suoraan vaaleilla valittu hallinto, laaja toimivalta ja paikallisen tason suhteen vahva rooli. Näin on Ruotsissa vain valtion ja kuntien tasolla. Vahva aluehallinto nähdään vielä keskushallinnon uhkana. Kasvatuksellisen haasteena on osoittaa, että alueiden vahvistamisesta hyötyvät sekä alueet että keskukset.

Lissabonin sopimuksen myötä EU saa uuden suunnan, joka jarruttaa aluehallinnon vahvistamista. Sopimus vahvistaa Larssonin mukaan lähinnä valtioiden parlamentteja ja kansalaisten suoraa vaikuttamista EU:n politiikkaan.

Lindeborgin mukaan EU:n aluepolitiikkaa viitoittava Barcaraportti on hyvin hallintokeskeinen. Etusijalle nostetaan heikkojen alueiden vahvistaminen, mutta päätökset tehdään valtion tasolla ja alueiden itsemääräämistä ei lisätä. Lindeborgin näkemys EU:sta on muuttunut kielteisemmäksi: hän näkee etäisen valtakeskittymän muotoutumisen, johon käytännössä asukkaiden vaikutusmahdollisuudet ovat pienet. Lähinnä häntä häiritsee vallan keskittäminen. Sääntöjen ns. harmonisoinnin myötä paikallisille ratkaisuille jää yhä vähemmän tilaa. Häviäjiä ovat kunnat ja alueet – joiden kautta asukkaiden ääni voisi kuulua Brysselissä muiden vahvojen lobbaajien ohella.

Tiedot ovat nettilehdestä *Gränsbrytning 4/2010, päätoimittajan Per Holmströmin jutusta. Barcaraportti löytyy komission sivuilta: http://ec.europa.eu/regional_policy/policy/future/barca_en.htm.*

Skenaariotutkimus osoittaa vahvan maatalouspolitiikan tarpeen

EU:n yhteisen maatalouspolitiikan CAP:n heikentäminen johtaisi maatalouden tehostamiseen joillakin alueilla kun taas muilla alueilla tuotannon taloudellinen pohja romahtaisi. Tuotannon määrä ei ehkä muuttuisi kovin paljon. Tämä käy ilmi EU:n maatalouden ja maaseudun alueiden tulevaisuuden vaihtoehtoja esittelevä *Scenar 2020-II* -tutkimus. Maataloustuen vähentyessä suuri osa maataloista vähemmän suotuisilla alueilla joutuisivat lopettamaan: 40 prosenttia Itä-Euroopan tiloista ja 25 prosenttia vanhojen EU-15-maiden tiloista. Euroopan viljelijöiden kattojärjestön Copa-Cogecan mukaan selvitys osoittaa, miten tärkeä vahva maatalouspolitiikka ja suorat tilakohtaiset tuet ovat EU:n kannalta. *Landsbygdens Folk 12.3.2010*

Suomalainen maaseutupolitiikka

Aluestrategia 2020

Menestyvien alueiden Suomi luodaan siten, että kaikki alueilla oleva osaaminen ja kehittämispotentiaali saadaan mahdollisimman tehokkaaseen käyttöön. Alueiden menestyminen globaalissa kilpailussa edellyttää tietoa, osaamista, verkostoitumista sekä kykyä uudistua. Näin todetaan Aluestrategia 2020 -raportissa, joka luovutettiin elinkeinoministeri Mauri Pekkariselle 17.3.2010.

Maaseudun ja saaristoalueiden vahvuutena on laadukas, luonnonläheinen elinympäristö ja erityisesti tila. Luonnonvarojen kestävä käyttö, uusiutuvat energiamuodot, biotalous sekä maaseudun kasvava rooli

virikistyksessä, matkailussa, kulttuuritoiminnassa ja elämysteollisuudessa luovat maaseudulle uusia yritys- ja työmahdollisuuksia sekä vahvistavat sen kehitysmahdollisuuksia.

http://www.tem.fi/?89522_m=98607&s=2472

Kannustimia harvaan asutun maaseudun asukkaille

Maa- ja metsätalousministeriön työryhmä esittää merkittäviä toimia harvaan asutun maaseudun aseman parantamiseksi. Työryhmän mielestä verotulkintoja pitäisi selkeyttää ja lisätä kannustimia harvaan asutun maaseudun asukkaille.

Työryhmä ehdottaa parinkymmenen kohdan listassa kannustimia mm. järjestötoimintaan. Verohallinnossa pitäisi laatia ohje kriteereistä, joilla harvaan asutulla maaseudulla toimivien yhdistysten yleishyödyllisyyttä ja elinkeinotoimintaa arvioidaan. Tuloverolainsäädäntöä työryhmä muuttaisi niin, että yhdistysten vapaaehtoistyöstä maksettavien matkakorvausten määrää voitaisiin nostaa.

Yrittäjyyteenkin työryhmä esittää uusia kannustimia. Starttirahajärjestelmää pitäisi soveltaa harvaan asutulla maaseudulla myös kausiluonteisille yrityksille ja osa-aikaiseen yritystoimintaan. Kyläkauppatukea pitäisi myöntää myymäläautotoimintaan myös, jos omistava yritys on kyläkeskuksessa. Työryhmä kehittäisi uuden maaseutuyritysmuodon, jossa yrittäjä maksaisi verot vapaan jaksotuksen perusteella ja voisi vähentää sijaintipaikan ja sijaintikunnan keskuksien välisen matkan kulut kaikilta työpäiviltä.

Harvaan asutulla maaseudulla asuu yli kymmenen prosenttia maamme väestöstä eli noin 600 000 henkeä.

http://www.mmm.fi/fi/index/etusivu/tiedotteet/100310_verotulkinnat_maaseutu.html

Maakuntajohtaja kannattaa maaseudun kehittämistyötä

Maaseutu on Lapille tärkeä asia. Maaseutu ei pysy elävänä ilman aktiivista kehittämistyötä. Kehittämistyö voi olla suoraa vaikuttamista maaseudun haasteisiin tai se toimii välillisesti elinkeinopolitiikan tuloksena.

Maaseudun kylätoimintaa aktivoimaan käynnistettiin Lapin liiton ”Mennään kylään” –hanke vuoden 2009 alkupuolella. Hankkeen tavoite on vahvistaa kylätoiminnan suunnitelmallisuutta ja rakenteiden vahvuutta. Lisäksi se on edistänyt ajankohtaisia marjanpoiminnan ja laajakaistan rakentamisen toimenpiteitä.

Lapissakin on nähtävissä kehitys, jossa osa maaseutua autioituu ja toisaalla syntyy maaseudun kasvukeskuksia. Nämä keskuksien syntyvät joko matkailukeskittymien, uusien kaivosyhdyskuntien tai kaupunkikeskusten läheisyyteen asuinalueina. Matkailun ja kaivosteollisuuden lupaavat kasvunäkymät ovat näin luomassa myönteisiä kasvunäkymiä Lapin maaseudulle.

Maaseutu voi olla elävä vain jos se on helposti saavutettavissa. Sen vuoksi hallituksen uudet linjaukset kuitupohjaisen laajakaistaverkoston ulottamiseksi kaikkiin kiinteisiin kotitalouksiin vuoteen 2015 mennessä on erinomainen. Lapin liitto on yhdessä kuntien kanssa laatinut hankkeen rakentamissuunnitelman, jonka toteutus käynnistyy vuoden 2010 aikana. Laajakaistan riittävä kapasiteetti ja kohtuuhintaisuus ovat tärkeitä pienten yritysten liiketoiminnalle, kotitalouksien asiointille, nuorten harrastuksille ja vanhempien ihmisten turvallisuus- ja terveyspalveluille. Hyvä asia on, että Lapin kunnista saatiin 16 sijoitettua alhaisimman 8 %:in maksuluokkaan. *Otteita maakuntajohtaja Esko Lotvosen kirjoituksesta Lapin Kyläkirjeessä 1/2010:*

http://www.lapinliitto.fi/c/document_library/get_file?folderId=48583&name=DLFE-2894.pdf

Maaseutuyrittäjyyden uusi kehittämisohjelma

Maaseudun yrittäjyyden kehittämisohjelma 2020 on YTR:n Yrittäjyyden temaryhmän laatima toimintaohjelma. Ohjelma-asiakirjan alkuosassa vertaillaan yrittäjyyden olosuhteita erilaisilla maaseutualueilla sekä tarkastellaan naisyrittäjyyttä, maahanmuuttajien merkitystä, nuorten asenteita yrittäjyyteen sekä suomalaisten yrittäjyysaktiivisuutta. Yritysten määrä on kasvanut kaikkien maaseututyypien alueilla tarkastelujakson 2001–2006 aikana.

Ohjelma-asiakirjassa nostetaan esiin yrittäjyyden kasvualoja sekä toimialarajat ylittävää kehittämistä. Mahdollisuuksia on erityisesti seuraavilla aloilla: hoiva-ala, e-työ, metalliala, maatalous, matkailu, bioenergia ja muut uusiutuvat energiamuodot, koneyrittäjyys, hevosala, ympäristöala ja kaivosalaan liittyvät tukipalvelut. Kasvualoja voisivat olla myös elintarvikeala, liikkeenjohdon tukipalvelut, elinkeinokalastus ja virkistyskalastukseen liittyvä yrittäjyys, sekä luontoyrittäjyys ja metsäpalvelut.

Maahanmuuttajayritysten uskotaan olevan tulevaisuudessa kasvava osa Suomen taloutta. Maahanmuuttajat eivät ainoastaan ratkaise vain työvoimapulaa, vaan he ovat odotettuja myös uuden yritystoiminnan käynnistäjinä, työllistäjinä ja globaalien verkostojen ylläpitäjinä. Nuorten yrittäjyysasenteet ovat muuttumassa yhä myönteisempään suuntaan.

Toimenpiteistä mainittakoon maaseudun yrittäjyysbarometrin käynnistäminen, johtamistaitojen ja kansainvälistymisen kampanja, laajakaistaosuuskuntien perustaminen, seudullisten yrityspalvelujen monipuolistaminen sekä kuntien ja yrittäjien keskustelut palvelustrategioista.

http://www.maallemuutto.info/ajankohtaista.asp?id_tiedote=167&kieli=246

Paikallinen demokratia

Kylät haluavat itse valita kuntaliitossuuntansa

Jos Inkoon kunta päätyy yhteen Siuntion, Kirkkonummen tai Lohjan kanssa, Barösundin kylän asukkaat haluavat liittyä Raaseporiin. 78,5 prosenttia kansanäänestykseen osallistuneista oli tätä mieltä. Äänestysprosentti oli 61,9. Asukkaiden mielipidettä tiedusteli Barösundin kylätoimikunta. Äänioikeutettuja olivat kaikki alueen vakituiset yli 16-vuotiaat asukkaat.

Viime vuonna myös Oravaisten Österbyn asukkaat äänestivät Uusikaarlepyyhyn liittymisen puolesta, jos Oravaisten liittyy Vöyrin-Maksamaan kuntaan. Koska Oravaisten asukkaiden enemmistö äänesti kuntaliitoksen puolesta, niin Österbyn asukkaat ovat nyt jättäneet osakuntaliitoksesta kirjelmän valtiovarainministeriöön ja aloittaneet kampanjan sen puolesta.

<http://www.lansi-uusimaa.fi/Uutiset/Kaikki-uutiset/Paa uutiset/Barosundilaiset-valitsisivat-Raaseporin>

Kirja kansalaisvaikuttamisesta herättää kiinnostusta

”Onko edustuksellinen demokratia tullut tiensä päähän, vai onko sillä valmius muuttua uusien sukupolvien odotusten mukaisesti?” Tämä on keskeinen kysymys, kun kuuden vuoden eurooppalainen tutkimushanke nyt päättyy antologiaan, jonka on kirjoittanut 19 tutkijaa. Kirja *”New Forms of Citizen Participation”* on herättänyt laajaa kiinnostusta. Kirjan toimittaja Erik Amnå on jo pyydetty sekä Ruotsin parlamenttiin että EU-komission jäsenen Viviane Redingin luokse selvittämään kirjan johtopäätöksiä.

Kirjan taustalla on laskeva äänestysvilkkaus ja muu osallistuminen Länsimaissa. Kirja pyrkii tarkastelemaan onko demokratia heikkenemässä vai onko demokratian uudet muodot johtamassa demokratian syventymiseen. Kansalaisista on Amnån mukaan tullut stand by-kansalaisia jotka ovat aktiivisia kun he tuntevat, että juuri heidän panoksensa tarvitaan.

<http://www.oru.se/Nyheter/Forskningsnyheter/Stort-politiskt-intresse-for-bok-om-demokratins-framtid/>

Hankkeet ja tapahtumat

Kampanja vahvistaa kyliä toiminnallisina alueyksikköinä

Laaja Voimistuvat kylät -kampanja käynnistyy keväällä. Kampanjalle valitut sloganit ”Maaseudun puolustuskurssi”, ”Läheltä enemmän” ja ”Kotona kylässä” pitävät sisällään kampanjan keskeisen tavoitteen. Tavoitteena on koulutuksella ja eri toimijatahojen yhteistyöllä lisätä kylien ja kuntien vuoropuhelua ja

keskinäistä yhteistyötä mm. kylien palveluiden uudelleen järjestämisessä. Hanke vahvistaa kyliä pienimpinä toiminnallisina alueyksikköinä sekä kohentaa maaseudun kehittäjien, kuntien ja maakuntien maaseutupoliittisia valmiuksia. Kampanjalla edistetään useita Valtioneuvoston maaseutupoliittisen selonteon sekä viidennen Maaseutupoliittisen kokonaisohjelman linjauksia.

Kampanjan keskeisiä koulutusteemoja ovat kunnan ja sen kylien neuvotteluprosessin edistäminen, sopimuksellisuus ja sen toteuttaminen mm. palveluiden tuottamisessa, kunnan maaseutuohjelman ja kyläsuunnitelmien yhteensovittaminen, seurakuntien rooli maaseudun kehitystyössä sekä maakunnallisen maaseutupolitiikan rakenteiden ja sisällön vahvistaminen.

Mukana kampanjassa ovat Kuntaliitto, evankelisluterilainen ja ortodoksisen kirkko seurakuntineen, maaseutuverkostoyksikkö, Maaseudun Sivistysliitto (MSL), Maaseutupolitiikan Yhteistyöryhmä (YTR) ja sen sopimuksellisuusteemaryhmä, kylien maakunnalliset ja seudulliset toimijat sekä Leader-toimintaryhmät ja muut paikalliskehittäjät. Infolehtinen: <http://www.jasky.net/VoimistuvatKylat.pdf>

Eurooppalainen Farnet vieraili Pohjanmaan rannikon toimintaryhmän luona

Jean-Luc Janot Euroopan kalatalouden verkostoyksiköstä Farnetista kävi helmikuussa Pohjanmaan rannikon kalataloustoimintaryhmän Kag:n vieraana. Farnet Magazinen uusimmassa numerossa käsitellään Tanskan hankkeita ja nyt on siis Suomi ja maan edustaja Pohjanmaa vuorossa. Suomi ja Tanska ovat pisimmällä kalatalousryhmien hankerahoituksessa.

Lue lisää Farnetista: <http://www.farnet.eu/> ja Kag:sta: <http://kag.aktion.fi/suomeksi/kag2/>

Pudasjärvi harva-kokeilukunta

Sisäasiainministeriö on nimennyt Pohjois-Pohjanmaan Pudasjärven kaupungin harvaan asuttujen alueiden turvallisuushankkeen kokeilukunnaksi. Kokeilukuntana kaupunki sitoutuu kehittämään ja ideoimaan yhdessä harvaan asuttujen alueiden turvallisuushankkeessa mukana olevien viranomaisten kanssa turvallisuutta edistäviä toimenpiteitä.

Pudasjärvi on yksi Suomen harvaan asutuimmista kunnista. Väestötiheys on 1,59 asukasta/km². Kunnan erityisiä haasteita ovat pitkät etäisyydet ja väestön ikääntyminen. Pudasjärvellä pohditaan parhailaan mm. miten ihmisten perusturvallisuutta ja heidän hyvinvointinsa edellyttämää perushoitoa voidaan parantaa lisäämällä kyläyhteisöissä toimivien eri ammattiryhmien, yrittäjien ja kyläläisten yhteistyötä. Lisäksi pohditaan voidaanko perusturvallisuutta ja hyvinvointia lisätä yhdessä yhdistysten tai muun kolmannen sektorin kanssa.

<http://www.intermin.fi/intermin/bulletin.nsf/PFBD/2AC3F9C42E8E3FD6C22576D6002FA66D?opendocument>

Etsitään maaseudun parhaita käytäntöjä

Maaseutuverkosto etsii vuonna 2010 maaseudun parhaita käytäntöjä, ja julkaisee maaseudun toimijoille vuoden 2010 Parhaat käytännöt -kilpailun. Kilpailun voittajat julkistetaan lokakuun 7. päivänä Helsingissä, Vanhalla ylioppilastalolla järjestettävässä Maaseutugaala 2010 -tilaisuudessa.

Kilpailun tarkoituksena on viestiä Suomen maaseudun kehittämisohjelmien puitteissa syntyneistä hyvistä käytännöistä ja levittää hyödyllisiä toimintamalleja. Kilpailuehdotuksista kootaan Maaseutu.fi-sivustolle hyvien käytäntöjen tietokanta. Maaseudun toimijat esittävät hyviä käytäntöjään jättämällä kilpailuehdotuksensa huhtikuun alussa Maaseutu.fi-sivustolla avautuvaan tietokantaan. Ehdotuksen jättäminen tapahtuu täyttämällä tietokannassa sähköinen lomake 23.4. mennessä.

Parhaat käytännöt 2010 -kilpailun kilpailusarjat ovat:

- 1) Vuoden Leader-hanke (sisältää myös kv-hankkeet)
- 2) Vuoden kehittämishanke (yleishyödylliset ja elinkeinojen kehittämishankkeet ja koulutushankkeet)

- 3) Vuoden maaseutuinvestointi (yritys tai maatila)
- 4) Vuoden maaseutuinnovaatio (palvelu tai tuote)
- 5) Vuoden ympäristöpanostus (esim. yritys, maatila, yhdistys, organisaatio)
- 6) Vuoden maaseuturahoittaja (vuonna 2010 valitaan vuoden ELY)

http://www.maaseutu.fi/attachments/5oKOBtCXn/Maaseutuverkoston_ajankohtaistiedote_26.2.2010.pdf

Sopimuksellisuus – monen sektorin toimintatapa joka sopii toimintaryhmille

Sopimuksellisuus edustaa uuden laista ajattelu- ja toimintatapaa kysynnän ja tarjonnan yhdistämiseksi paikallistasolla. Toimintatapa täydentää yksityisen ja julkisen sektorin nykyisiä järjestelmiä ja tuo oman lisänsä paikalliseen palvelutarjontaan.

Sopimuksellisuus sopii monelle alalle. Erityisen hyvin sopimuksellisuus sopii hoiva- ja hyvinvointipalveluiden tuottamiseen, luonnon-, ympäristön- ja maisemanhoitoon sekä liikunta- ja kulttuuripalveluiden tarjoamiseen. Hoiva- ja hyvinvointi palveluissa kunta voi sopia paikallisen järjestön tai yksityisyrittäjän kanssa, että tämä tarjoaa tiettyä ”kevyttä hoivaa” alueen vanhuksille ja edesauttaa siten heidän asumistaan kotona. Palveluntarjoaja saa tätä kautta tuloja.

Luonnon-, ympäristön- ja maisemanhoidossa esimerkiksi perinnebiotooppien hoitoavustus ja Kemera-tuki luovat puolestaan mahdollisuuksia yrittäjälle tai yhdistykselle ansaita metsän- tai maisemanhoitotöistä, kun asiasta on sovittu ensin maanomistajan kanssa. Liikunta- ja kulttuuripalveluissa kunta voi siirtää liikuntapaikkojen hoidon joko erillisille yhdistyksille, niiden muodostamalle yhteenliittymälle tai yrittäjälle.

Sopimuksellisuuden pääperiaatteena on tarjota palveluita lähellä niiden käyttäjiä. Tämä onnistuu niputtamalla palveluja sellaisiksi kokonaisuuksiksi, joista syntyy maaseudun asukkaille varteen otettavia ansionlähteitä.

Seuraavan MaaseutuPlus-lehden numero on sopimuksellisuus teemanumero. Uusi sopimuksellisuusstrategia ja muuta aineistoa löytyy myös tästä: <http://www.sopimuksellisuus.info/page1006.html>

Ruotsista Euroopan ruokamaa

Ruotsin maatalousministeri Eskil Erlandsson nimesi 23.2 Ruokamaalähettiläät kaikista 26 maakunnasta. Tärkeää projektissa on yhdistää ruokakulttuuri ja matkailu, tarjota lisää työmahdollisuuksia ja parantaa elintarvikealan kilpailukykyä. Ruokamaavisiolla on viisi kohdealuetta: julkinen ruoka, alkutuotanto, ruoan jalostus, ruokaturismi ja ravintola.

<http://www.regeringen.se/sb/d/12702/a/140202>

Green Care mahdollisuudet Suomessa 8.-9.4 Kälviällä

http://www.maaseutupolitiikka.fi/teemaryhmat/hyvinvointipalvelut/green_care

Kylä kelpaa – kyläasumisen messut 2010 Tammelassa

Kylä kelpaa messut järjestetään tänä vuonna Tammelassa 17.–25.7. Ohjelmassa on muun muassa ympäristön, energian, maaseutuasumisen, kylätoiminnan, maisemanhoidon ja liikunnan päivät. Eri kylillä on omia tapahtumia. <http://www.kylakelpaa.fi/>

Suomenruotsalainen maaseutuparlamentti 25.–26.9.2010

Maaseutuparlamentti järjestetään Porvoon Haikon kartanossa ja ohjelma on vielä muotoutumassa. Ohjelma rakennetaan niin, että alustusten ja keskustelujen päätteeksi voidaan tehdä perusteltuja kannanottoja. Joitakin aiheita on jo esitetty, muun muassa maaseudun teiden kunnossapito,

jätevesikysymys, laajakaistan rakentaminen sekä maaseutu- ja luontokokemukset.
http://www.landsbygdsriksdagen.fi/frontpage.asp?document_id=2821

Tutkimus

Tutkimus maankäytöstä ja kaupunki-maaseutu jaon keinotekoisuudesta

Vaikka kaupunki ja maaseutu eivät esiinny eristettyinä toisistaan, niin suunnittelu ja tukijärjestelmät ovat voimistaneet tätä jakoa. Tutkimuksessa *Land Use Futures: Making the most of land in the 21st century* (Tulevaisuuden maan käyttö: kaikki irti maasta 2000-luvulla) professori Philip Lowe toteaa, että vesiongelmät, ruoan riittävyys, asumisen tulevaisuuden haasteet ja energiakysymykset kaikki haastavat keinotekoisia jakoa kaupunkiin ja maaseutuun. Olisi korkea aika sekä maaseutuaktivistien että suurkaupunki-intoilijoiden huomata mitä toisella on antaa kehitysmahdollisuuksia. Uusi näkökulma korostaa poikkitieteellisiä lähestymistapoja. *Gränsbrytning verkkoletti* ja <http://www.foresight.gov.uk/OurWork/ActiveProjects/LandUse/lufoutputs.asp>

Maaseutu tarvitsee nuoria – poliitikot eivät tiedä miten

Pohjoismaiset nuorisotutkijat ja poliitikot tapasivat 19.2 Oskarshamnissa Ruotsissa. Tarkoitus oli kerätä tietoa ja nostaa esille käytännön esimerkkejä. Maaseutu tarvitsee nuoria, mutta poliitikot eivät tiedä miten saada nuoria jäämään, muodostamaan perheitä ja perustamaan yrityksiä. ”Pitää luoda edellytyksiä nuorille jäädä, kysyä heiltä mistä he haaveilevat ja löytää erilaisia ratkaisuja eri henkilöille” totesi Sofie Gunnarsson, Vetovoimainen Oskarshamn hankevetäjä ja Hela Sverige ska leva (Ruotsin Syty) nuorisoprojektin aktiivi. Nuorista on tutkimusta, mutta poliitikot eivät tunne sitä. Lotta Svensson on tutkinut nuorten muuttohaluja ja toteaa, että muuttaminen tai jääminen on sidottu luokkaan: ne nuoret – etupäässä työläistäustasta – jotka haluavat jäädä eivät usko, että poliitikot välittäisivät nuorista. Keskiluokkaiset nuoret haluavat muuttaa, vaikka he tietävät, että poliitikot haluavat heidän jäävän.

Tutkimuspäivillä keskusteltiin siitä, miten toimia niin, että ne nuoret jotka jäävät todella hyödyttävät aluetta. Pitää muuttaa asenteita, mutta myös käytännössä parantaa liikennevälineitä, rakentaa houkuttelevia asuntoja maaseudulle ja parantaa mahdollisuuksia opiskella kotipaikkakunnalla.

http://www.nyheter.net/nyheter/oskarshamn/hur_faar_man_ungdomarna_att_stanna_paa_landet

Aluekehityksen dynamiikkaa 21.–23.6. Seinäjoella

Alueellinen kehittäminen pitää olla entistä terävämpi saavuttaakseen myönteistä kehitystä monimuotoisessa maailmassa. Tarvitaan uutta tietoa johtamisesta, innovaatioista, kulttuurista sekä kaupungin ja maaseudun hyvästä yhteispelistä. <http://www.ucs.fi/NORSA/>

Valtakunnallisen kylätoimintakyselyn vastausaikaa jatkettu

Parhailtaan on käynnissä historian laajin suomalaista kylätoimintaa koskeva tutkimus. Tutkimusaineisto kerätään mm. postikyselyllä, joka on lähetetty helmikuussa noin 3 700 kyläyhdistykselle. Liki 1 000 kylätoimijaa on jo vastannut kyselyyn ja vastausaikaa on jatkettu vielä 15.4.2010 asti.

Tutkimuksen toteuttaa Helsingin yliopiston Ruralia-instituutti yhdessä Vaasan yliopiston Levón instituutin kanssa ja sitä rahoittaa Maa- ja metsätalousministeriö/ Maaseutupolitiikan yhteistyöryhmä (YTR). Tietoja tutkimuksesta: <http://kylatoimintatutkimus.ning.com/>

Itella voi saada kilpailua maaseudullakin

Tänään Itella vastaa maaseudun postinjakelusta, mutta tulevaisuudessa myös muut voivat saada osan kakusta ja vastuista. Liikenne- ja viestintäministeriön asettama postityöryhmä luovutti esityksensä postipalvelulain uudistamisesta 16.3.2010 viestintäministeri Suvi Lindénille.

Työryhmä esittää, että lakia uudistettaessa yleispalvelu on turvattava samalla kun alalle tulon esteitä madalletaan. Yleispalveluvelvolliselle postiyritykselle liiketoiminnan edellytykset turvattaisiin velvoitteeseen liittyvää taakkaa keventämällä.

Tämä tarkoittaisi käytännössä sitä, että kuluttajille suunnatut postipalvelut olisivat yleispalveluita, mutta esimerkiksi yritysposti ei enää olisi velvoitteen piirissä. Yleispalvelun vähimmäistasoksi määriteltäisiin kirje, joka voi viipyä matkalla kaksi arkipäivää.

Työryhmän esityksen taustalla on EY:n postidirektiivi, joka on saatettava voimaan tämän vuoden loppuun mennessä. Direktiiviä merkittävämpi syy uudistukselle on toimialalla meneillään oleva muutos. Kirjepostin määrä on kääntynyt laskuun sähköisen sanomanvälityksen yleistyessä. Esimerkiksi aikaisemmin postitse lähetetyt laskut tai tiliotteet ovat siirtymässä sähköiseen muotoon.

<http://www.lvm.fi/web/fi/tiedote/view/1153259>. Katso myös: <http://www.lvm.fi/web/fi/tiedote/view/1153297>

Hajajätevesityöryhmän raportti ei suosita lykkäystä

Toukokuussa 2007 asetetun työryhmän tehtävänä oli selvittää asetuksen toimeenpanon merkittävimmät ongelmat sekä tehdä toimenpide-ehdotuksia ja suosituksia niiden poistamiseksi. Hajajätevesiasetuksen mukaan kiinteistökohtaisten jätevesijärjestelmien on täytettävä puhdistustehoa koskevat vaatimukset vuoteen 2014 mennessä.

Hajajätevesityöryhmän ehdotukset ovat samansuuntaisia kuin selvitysmies Lauri Tarastin joulukuussa 2009 tekemät ehdotukset. Toimikautensa aikana työryhmä laati myös oppaan asetuksen toimeenpanosta kuntien virkamiesten ja muiden asiantuntijoiden käyttöön.

Työryhmän loppuraporttiin sisältyy Maa- ja metsätaloustuottajain keskusliitto MTK:n eriävä mielipide, jonka mukaan asetus on nykyisellään kohtuuton ja sitä tulisi muuttaa.

<http://www.ymparisto.fi/default.asp?contentid=353462&lan=fi>

Tämä kuukausittain ilmestynvä uutiskirje perustuu suureksi osaksi viikoittain ilmestyvään ”NYHETSREV inom landsbygdsutveckling”, jota julkaisee Svensk Byaservice yhteistyössä Maaseutupoliittian yhteistyöryhmän (YTR) Ruotsinkielisen teemaryhmän kanssa. Teemaryhmä keskittyy maaseutupoliittisiin erityiskysymyksiin liittyen ruotsinkielisiin ja kaksikielisiin alueisiin mutta se pitää myös suomenkielistä tiedottamista tärkeänä ja siksi tätä uutiskirjettä julkaistaan myös suomeksi.

Jakelu tapahtuu Svensk Byaservicen kautta. Mikäli haluat tilata Uutiskirjeen, lähetä tilauksesi sähköpostitse osoitteeseen kenneth.sundman@ssc.fi.

Uutiskirjettä voi myös lukea Svensk Byaservicen www.bya.net, Itä-Uudenmaan Kylät ry:n www.itukylat.fi, Järvi-Suomen kylät ry:n <http://www.jasky.net/> ja Suomen Kylätoiminta ry:n (SYTY:n) www.kylatoiminta.fi kotisivuilla.

MITÄ ON TAPAHTUNUT? Kirjoita muutama rivi siitä, mitä alueellasi tai järjestössäsi tapahtuu ja jolla voisi olla yleistä mielenkiintoa!
